

พระราชบัญญัติ
การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และให้
รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศ
กำหนด

“การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า การจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพ
ทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุน
การสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำและมีที่พักอาศัย
และการป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

“องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“องค์กรสวัสดิการชุมชน” หมายความว่า องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคม ซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์จำนวนสองคน และผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนจำนวนสองคน

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๓) ประกาศกำหนดประเภทหรือลักษณะของบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ เพื่อให้การคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๕) ประกาศกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสนับสนุนการดำเนินการแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล เพื่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

- (๗) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องเรียนตามมาตรา ๒๗
- (๘) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๙) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตาม (๑) ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว รวมทั้งประกาศตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้กรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่ากรรมการผู้นั้นสมควรจะอยู่ในที่ประชุม และมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

- (๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

- (๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดของนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

หมวด ๒

สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นสมควรจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่ใด หรือเห็นสมควรให้สถานสงเคราะห์ใดที่ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาประกาศการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ประกาศการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้กำหนดเขตพื้นที่ให้การคุ้มครองไว้ด้วย

ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๔ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) สำรวจและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- (๒) สืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ และให้การคุ้มครอง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้
- (๓) จัดให้มีที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต ฝึกอบรมและฝึกอาชีพ รวมทั้งหาอาชีพให้แก่คนไร้ที่พึ่ง
- (๔) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งประเภทนั้น
- (๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งในด้านการดำรงชีวิต ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป
- (๖) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

การปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการส่งเสริมให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตอิสระในชุมชนและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของคนไร้ที่พึ่งด้วย

มาตรา ๑๕ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา หรือกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือมีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ในกรณีที่มีการดำเนินการขององค์กรตามวรรคหนึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้มีศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อดำเนินการให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและทำหน้าที่เป็นเครือข่ายให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่หรือสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอื่น

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่ง

(๒) สืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ และให้การคุ้มครองในเบื้องต้นแก่คนไร้ที่พึ่ง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้

(๓) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๔) ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมอบหมายหรือตามที่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเห็นสมควร

ให้ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเข้าถึงการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาสังคมประจำจังหวัด หรือส่วนราชการอื่นที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดเป็นศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

หมวด ๓

การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๙ คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับการคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งหรือพบเห็นคนไร้ที่พึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือ ตลอดจนจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๒๑ ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพและปัญหาของคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่บุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการพักอาศัยในที่สาธารณะ ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น หากเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นเห็นว่าบุคคลดังกล่าว มีลักษณะเป็นคนไร้ที่พึ่งและสมควรได้รับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ส่งตัวคนไร้ที่พึ่งนั้นไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่คนไร้ที่พึ่งอยู่ในภาวะที่ไม่อาจให้ความยินยอมได้ และให้เจ้าหน้าที่ระงับการดำเนินคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะได้รับแจ้งตามวรรคสอง

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นพิจารณาดำเนินคดีต่อไป

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นยุติการดำเนินคดี และให้ถือว่าสิทธิภาคีอาญา มาฟ้องระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าคนไร้ที่พึ่งผู้ใดเป็นบุคคลซึ่งมีกฎหมายเฉพาะให้การคุ้มครองอยู่แล้ว ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นในเบื้องต้น แล้วจัดส่งคนไร้ที่พึ่งผู้นั้นไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ทั้งนี้ โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ของคนไร้ที่พึ่ง สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะดำเนินการรับตัวคนไร้ที่พึ่งผู้นั้นไว้ในความดูแลต่อไปก็ได้

มาตรา ๒๔ คนไร้ที่พึ่งซึ่งจะเข้าพักอาศัยในสถานที่ซึ่งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้ต้องจัดทำข้อตกลงเข้าร่วมการอบรมเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ การประกอบอาชีพ และการทำงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้คนไร้ที่พึ่งจัดทำข้อตกลงในการขอรับการคุ้มครองอื่นด้วยก็ได้

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งผู้ใดปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงร่วมกับคนไร้ที่พึ่งผู้นั้น ทั้งนี้ หากคนไร้ที่พึ่งยังคงปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงดังกล่าว สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจงดให้การคุ้มครองบางประการแก่คนไร้ที่พึ่งผู้นั้นได้

มาตรา ๒๕ ในระหว่างการเข้าร่วมการฝึกอาชีพและการเริ่มต้นการประกอบอาชีพคนไร้ที่พึ่ง อาจได้รับเงินช่วยเหลือในการยังชีพตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือสถานที่ที่รับคนไร้ที่พึ่ง ไว้ทำงานต้องปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ได้รับการคุ้มครองหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมจาก สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อาจร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่กระทบกระเทือนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งที่ดำเนินการตามกฎหมายอื่น หรือตามที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน หรือองค์กร ภาคเอกชนอื่น ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งโดยวิธีการอื่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สถานสงเคราะห์ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ทำหน้าที่ให้การคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชั่วคราวเพื่อดำเนินการตาม พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่คนไร้ที่พึ่งเป็นบุคคลที่ประสบปัญหาในสังคมขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ไม่มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ไม่สามารถหารายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อยู่ในฐานะที่ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้และไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทำให้มีชีวิตรอยู่อย่างยากลำบาก มีมาตรฐานการดำรงชีพที่ต่ำกว่ามาตรฐานความเป็นอยู่ของบุคคลทั่วไป สมควรต้องคุ้มครองให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และมีสภาพร่างกายและจิตใจ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยกำหนดวิธีการคุ้มครองไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบายและสรุปสาระสำคัญของ พ.ร.บ. การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗”

คำอธิบาย :

ชื่อพระราชบัญญัตินี้ ใช้ชื่อว่า “พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

คำอธิบาย :

พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า การจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำและมีที่พักอาศัยและการป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

“องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“องค์กรสวัสดิการชุมชน” หมายความว่า องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบาย :

“คนไร้ที่พึ่ง” ตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ หมายถึงบุคคล ๒ ประเภท คือ

๑. บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ หมายถึง บุคคลซึ่งไม่สามารถอยู่อาศัยในที่พักแบบปกติทั่วไปได้ และไม่มีรายได้เพียงพอต่อปัจจัยในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน
๒. บุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ (อ้างอิงตามประกาศคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เรื่อง กำหนดประเภทหรือลักษณะของบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้) หมายถึง

๒.๑) บุคคลที่ประสบความเดือดร้อน หมายถึง บุคคลสัญชาติไทยที่มีความยากลำบากในการดำรงชีพเนื่องจากเหตุหัวหน้าครอบครัวหรือบุคคลที่เป็นหลักในครอบครัว

- (ก) ตาย
- (ข) ทอดทิ้งสาบสูญหรือต้องโทษจำคุก
- (ค) ประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยร้ายแรงจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้
- (ง) ไม่สามารถดูแลครอบครัวได้ด้วยเหตุอื่นใด

๒.๒) คนเร่ร่อน หมายถึง บุคคลสัญชาติไทยที่ออกมาจากที่พักอาศัยเดิม ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด าก็ตาม มาอยู่ในที่สาธารณะ หรือบุคคลที่ออกมาจากที่พักอาศัยเดิมมาตั้งครอบครัวหรือมาใช้ชีวิตแบบครอบครัวใหม่ในที่สาธารณะ และทั้งสองกลุ่มอาจจะย้ายที่พักไปเรื่อย ๆ หรืออาศัยอยู่ที่ใดที่หนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อดำรงชีวิตประจำวันในที่สาธารณะนั้น ๆ

๒.๓) บุคคลซึ่งอาศัยที่สาธารณะเป็นที่พักนอนชั่วคราว หมายถึง บุคคลสัญชาติไทยที่มาทำภารกิจบางอย่างและไม่มีที่พักอาศัย ไม่มีเงินเช่าที่พัก

๒.๔) บุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรแต่ยังไร้สัญชาติ หมายถึง บุคคลที่ถูกบันทึกทางทะเบียนราษฎรของรัฐใดรัฐหนึ่ง แต่มิได้รับการรับรองในสถานะคนสัญชาติโดยรัฐนั้นหรือรัฐอื่นใดที่ประสบปัญหาการดำรงชีพ

๒.๕) บุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร หมายถึง คนไร้รัฐซึ่งอาจจะเป็นคนที่เกิดในประเทศไทยหรือนอกประเทศไทยก็ได้ แต่มีเหตุทำให้ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร ทั้งของประเทศต้นทางและของประเทศไทยที่ประสบปัญหาการดำรงชีพ

“การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” กฎหมายได้กำหนดแนวทางการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งไว้ว่า ต้องประกอบด้วยเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ๑) การจัดสวัสดิการสังคม
- ๒) การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ
- ๓) การรักษาพยาบาล
- ๔) การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ

- ๕) การส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างโอกาสในสังคม
- ๖) การพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ๗) การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำ
- ๘) การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งที่พักอาศัย
- ๙) การป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

“องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“องค์กรสวัสดิการชุมชน” หมายความว่า องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้โดยสามารถทำเป็นคำสั่งหรือประกาศได้ตามความเหมาะสม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบาย :

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้รักษาการพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้มีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีหน้าที่ควบคุมหรือกำกับการปฏิบัติงานอื่นใดให้เป็นไปตามกฎหมายนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายถึง ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้ง โดยผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องผ่านการอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามหลักสูตรที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกำหนด มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือ ตลอดจนจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคม ซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์จำนวนสองคนและผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนจำนวนสองคน

คำอธิบาย :

มาตรา ๕ วรรคแรก กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งจะลาออกหรือพ้นจากตำแหน่งกรรมการไม่ได้ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือกฎหมายเฉพาะ ทั้งนี้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวสามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ตามกฎหมาย อย่างไรก็ดี บุคคลซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งจะพ้นจากการเป็นกรรมการตาม พ.ร.บ. นี้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีได้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๕ วรรคสอง กำหนดให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๕ วรรคสาม นอกจากการแต่งตั้งคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งมาจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังกำหนดให้กรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๑๑ คน โดยให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคม ซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์จำนวนสองคนและผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนจำนวนสองคน

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

คำอธิบาย :

เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี โดยเป็นการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งเฉพาะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น เนื่องจากกรรมการโดยตำแหน่งจะไม่มีวาระและจะพ้นจากตำแหน่งกรรมการไม่ได้

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว หากยังไม่ได้แต่งตั้งขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น

ทั้งนี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

คำอธิบาย :

กำหนดเหตุแห่งเป็นการพ้นจากตำแหน่งโดยเหตุอื่น นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ๕ กรณี คือ

๑) ตาย

๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถ คือ เป็นบุคคลวิกลจริต จิตผิดปกติ รวมถึงบุคคลผู้มีกิริยาอาการผิดปกติเพราะสติวิปลาส คือ ขาดความรู้สึกรู้จัก ขาดความรู้สึก และขาดความรับผิดชอบไม่สามารถจัดการกิจการงานของตนเองได้ และอาการดังกล่าวเป็นอาการที่มีลักษณะประจำ

เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ คือ เป็นบุคคลที่มีกายพิการหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือประพฤติสุรุ่ยสุร่ายเสเพลเป็นอาชญา หรือติดสุรายาเมา หรือมีเหตุอื่นใดทำนองเดียวกันนั้น จนไม่สามารถจะจัดทำกรงานโดยตนเองได้

(๔) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ คือ ความผิดซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

คำอธิบาย :

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลตามมาตรา ๕ ววรรค ๓ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และกำหนดให้ดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ

สำหรับกรณีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นก็ตามหากเป็นการแต่งตั้งระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งให้กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มขึ้นนั้นมีวาระเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้แต่งตั้งไว้แล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นไปในคราวเดียวกันไม่เกิดปัญหาเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งระหว่างกรรมการเหลือมล้ำกัน ด้วยเหตุนี้ การนับเวลาการดำรงตำแหน่งจะดำรงตำแหน่งได้เพียงใดจึงต้องขึ้นอยู่กับว่าการแต่งตั้งนั้น มีลักษณะการแต่งตั้งให้เข้าไปแทน หรือการแต่งตั้งใหม่ทั้งหมด ถ้าเป็นการแต่งตั้งแทนที่มีวาระเท่าที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน ถ้าเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นก็มีวาระเท่าที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้แต่งตั้งไว้แล้ว ถ้าเป็นการแต่งตั้งใหม่ทั้งหมดแทนกรรมการที่ดำรงตำแหน่งครบวาระ วาระดำรงตำแหน่งต้องนับหนึ่งใหม่พร้อมกันทั้งหมด

ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ
- (๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๓) ประกาศกำหนดประเภทหรือลักษณะของบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ เพื่อให้การคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๕) ประกาศกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสนับสนุนการดำเนินการกำหนดหน่วยงานของรัฐองค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่งหรือกลุ่มบุคคลเพื่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๗) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องเรียนตามมาตรา ๒๗

(๘) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชนและองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๙) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตาม (๑) ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้วรวมทั้งประกาศตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

คำอธิบาย :

กฎหมายกำหนดอำนาจ และหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในการเสนอนโยบายและมาตรการ เกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพราะเนื่องจากการดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะเกี่ยวข้องกับหลาย หน่วยงานทั้งราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานอื่นของรัฐ และประสาน กับภาคเอกชน จึงจำเป็นต้องกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และมาตรการต่างๆ ในการดำเนินการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกัน รวมทั้งแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งเป็นนโยบายระดับชาติที่ใช้บังคับกันทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นมาตรฐานกลางในการดูแลคนไร้ที่พึ่ง ตลอดจน การเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี หรือปรับปรุงกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งยังมีอำนาจและหน้าที่ที่ต้องประกาศกำหนดประเภทหรือลักษณะของบุคคล ที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ เพื่อให้การคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ เพราะเนื่องจากตาม คำจำกัดความคำว่า “คนไร้ที่พึ่ง” ตามมาตรา ๓ นอกจากจะให้ความหมายว่า หมายถึง บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพแล้ว กฎหมายยังกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรรมการที่จะไปออกประกาศกำหนดประเภท หรือลักษณะของบุคคลที่อยู่ในข่ายยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ เพิ่มเติมขึ้นได้ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่ถือว่าเป็นคนไร้ที่พึ่งครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้ เพื่อให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และเป็นมาตรฐานแนวทางการ ปฏิบัติเดียวกัน จึงกำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง มีอำนาจหน้าที่ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่ง ประกาศกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ตลอดจนหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข การสนับสนุนการดำเนินการกำหนดหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล ในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง รวมไปถึงการกำหนดแนวทางส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อให้เกิด ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ตลอดจนประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องเรียน กรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ได้รับการคุ้มครอง หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือศูนย์คุ้มครอง คนไร้ที่พึ่งซึ่งร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาให้กรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่ากรรมการผู้นั้นสมควรจะอยู่ในที่ประชุมและมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

คำอธิบาย :

เป็นการกำหนดองค์ประชุม การทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้มีส่วนได้เสีย และการลงมติในการประชุมในเรื่องที่มีส่วนได้ส่วนเสียนั้น รวมทั้งการลงคะแนนเสียงในที่ประชุม ทั้งนี้ การประชุมของ คณะกรรมการฯ จะต้องไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง

อนึ่ง การพิจารณาเรื่ององค์ประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะต้องปรากฏว่าคณะกรรมการฯ นั้น มีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดแล้วหรือไม่เสียก่อน จึงจะพิจารณาเรื่ององค์ประชุมของ คณะกรรมการฯ เป็นลำดับถัดไป

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คณะกรรมการมอบหมายได้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

คำอธิบาย :

กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย โดยให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ ว่าด้วยเรื่องการประชุมคณะกรรมการ มาใช้บังคับแก่ การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดเฉพาะเรื่องการประชุมคณะกรรมการ ซึ่งใช้บังคับโดยอนุโลมกับคณะอนุกรรมการ เท่านั้น ในส่วนของอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดมอบหมาย และให้พิจารณาวาระการดำรง ตำแหน่ง ตามผลสำเร็จลุล่วงและความจำเป็นของภารกิจที่คณะกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการปฏิบัติ

มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชนและองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดของนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

คำอธิบาย :

กฎหมายกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชนและองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดของนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นสมควรจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่ใด หรือเห็นสมควรให้สถานสงเคราะห์ใดที่ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาประกาศการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ประกาศการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้กำหนดเขตพื้นที่ให้การคุ้มครองไว้ด้วยให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

คำอธิบาย :

กฎหมายกำหนดให้เป็นดุลยพินิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการจัดตั้งสถาน คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่ใด หรือหากเห็นว่าสถานสงเคราะห์ใดที่ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งสมควรเป็นสถาน คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามกฎหมายก็ให้กระทรวงฯ เสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาประกาศจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งจะต้องมีการประกาศกำหนดเขตพื้นที่ในการดำเนินการให้การคุ้มครองของสถาน คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแห่งนั้นๆ ด้วย ทั้งนี้ กำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๔ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) สืบสวนและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- (๒) สืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ และให้การคุ้มครอง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้
- (๓) จัดให้มีที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต ผูกอบรมและฝึกอาชีพ รวมทั้งหาอาชีพให้แก่คนไร้ที่พึ่ง
- (๔) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งประเภทนั้น
- (๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งในด้านการดำรงชีวิต ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป
- (๖) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการส่งเสริมให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตอิสระในชุมชนและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของคนไร้ที่พึ่งด้วย

คำอธิบาย :

กำหนดให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสำรวจ ติดตามและสืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งในกรณีนี้ ๑.คนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองด้วยตนเอง ๒.กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งหรือพบเห็นคนไร้ที่พึ่ง ๓.บุคคลนั้นเป็นคนไร้ที่พึ่งและถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการพักอาศัยในที่สาธารณะตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น รวมถึง จัดให้ มีที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ ให้คำปรึกษา แนะนำ ประสานงาน และช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง ในด้านการดำรงชีวิต ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่น รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กรณีที่มีกฎหมายเฉพาะให้การคุ้มครองอยู่แล้ว เช่น คนไร้ที่พึ่งเป็นเด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ จิตเวช หรือคนต่างด้าว ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแล้วจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ การปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามอำนาจหน้าที่ (๑) - (๗) ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการ กำหนด ซึ่งกฎหมายให้คำนึงถึงการส่งเสริมให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตในชุมชน และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของคนไร้ที่พึ่งด้วย คำว่า "สามารถดำรงชีวิตอิสระในชุมชน" บทบัญญัติของกฎหมายมุ่งหมายให้คนไร้ที่พึ่งสามารถ ดำรงชีวิตได้ตามวิถีปกติในชุมชน กล่าวคือ สามารถอยู่ร่วมกับสังคมหรือชุมชนที่ตนอยู่ได้ โดยเห็นว่าการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง สามารถกระทำได้ในระบบสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและนอกสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งให้ดำรงชีวิตได้อย่างปกติเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นของคนไร้ที่พึ่งด้วย

มาตรา ๑๕ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนาหรือกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือมีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ในกรณีที่มีการดำเนินการขององค์กรตามวรรคหนึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

คำอธิบาย :

กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่จะต้องสนับสนุนให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา หรือกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง จัดให้มีการ ดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือมีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กล่าวคือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะต้องสนับสนุนให้องค์กรต่างๆ ข้างต้น ดำเนินการ อย่างหนึ่งอย่างใด อันได้แก่ ๑) การสนับสนุนให้องค์กรต่างๆ จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถาน คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือ ๒) สนับสนุนให้ องค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เนื่องจาก กฎหมายมีเจตนารมณ์ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลคุ้มครองช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง และหากองค์กรดังกล่าวดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติ งานที่คณะกรรมการกำหนดกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการ เงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้มีศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อดำเนินการให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และทำหน้าที่เป็นเครือข่ายให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่หรือสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอื่น

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่ง

(๒) สืบเสาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ และให้การคุ้มครองในเบื้องต้นแก่คนไร้ที่พึ่ง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้

(๓) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๔) ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมอบหมายหรือตามที่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เห็นสมควรให้ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเข้าถึงการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทั้งในเวลา ราชการและนอกเวลาราชการ

คำอธิบาย :

เพื่อให้คนไร้ที่พึ่งสามารถเข้าถึงบริการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือในทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง กฎหมาย กำหนดให้สภา คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้มีศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เพื่อทำหน้าที่เป็นเครือข่ายการดำเนินการ คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้สถาน คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยมีอำนาจหน้าที่ในการสำรวจ ติดตาม และสืบเสาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนไร้ที่พึ่ง และให้การคุ้มครอง ในเบื้องต้นแก่คนไร้ที่พึ่งรวมทั้งประสานงาน เพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยัง สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ตลอดจนดำเนินการคุ้มครอง

คนไร้ที่พึ่งตามที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมอบหมาย หรือตามที่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเห็นสมควร ทั้งนี้ให้ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของหน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการเข้าถึงการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ

ทั้งนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมและสวัสดิการอาจเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้มีประกาศการ จัดตั้งศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อเป็นเป็นกลไกการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในระดับภูมิภาค ให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ ก็ได้

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชนองค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

คำอธิบาย :

กฎหมายกำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงิน หรือด้านอื่นแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคลที่จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามประกาศคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เรื่อง การ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสนับสนุนการดำเนินการแก่หน่วยงานรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชนองค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล เพื่อการคุ้มครองคน ไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาสังคมประจำจังหวัด หรือส่วน ราชการอื่นที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดเป็นศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

คำอธิบาย :

กำหนดให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาสังคมประจำจังหวัด เป็น ศูนย์คุ้มครอง คนไร้ที่พึ่งโดยผลของกฎหมาย เนื่องจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และศูนย์พัฒนาสังคม ประจำจังหวัดเป็นหน่วยงานที่ตั้งในส่วนภูมิภาคกระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งจะ使人ไร้ที่พึ่ง สามารถเข้าถึงการคุ้มครองได้ โดยง่าย นอกจากนี้ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจ กำหนดให้ส่วนราชการอื่น ทำหน้าที่เป็น ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๙ คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับการคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

คำอธิบาย :

กฎหมายกำหนดให้เป็นสิทธิของคนไร้ที่พึ่งที่จะสมัครใจขอรับการคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยสามารถยื่นคำร้องขอด้วยตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อดำเนินการสอบข้อเท็จจริง ตรวจร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สิน สิทธิสวัสดิการที่พึงมี และจัดทำทะเบียนประวัติ ก่อนจะเข้าสู่กระบวนการคุ้มครอง ต่อไป

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งหรือพบเห็นคนไร้ที่พึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือ ตลอดจนจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

คำอธิบาย :

กฎหมายกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือ จัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ในกรณีที่ได้รับแจ้งหรือพบเห็นคนไร้ที่พึ่ง ตลอดจนให้ความคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ในการจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำและมีที่พักอาศัยและการป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ข้างต้น ต้องเป็นบุคคลผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๒๑ ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งโดยพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพและปัญหาของคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

คำอธิบาย :

กำหนดให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพและปัญหาของคนไร้ที่พึ่ง เช่น การจัดให้มีการประเมินทางด้านร่างกาย จิตใจของคนไร้ที่พึ่งรวมถึงการประเมินครอบครัว การคัดกรองคัดแยกผู้ป่วยที่มีอาการทางจิต การวางแผนการแก้ไข้ปัญหาทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำและมีที่พักอาศัยและการป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่บุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการพักอาศัยในที่สาธารณะตามกฎหมายหรือ

ข้อบัญญัติท้องถิ่น หากเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นเห็นว่าบุคคลดังกล่าวมีลักษณะเป็นคนไร้ที่พึ่งและสมควรได้รับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ส่งตัวคนไร้ที่พึ่งนั้นไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่งเว้นแต่คนไร้ที่พึ่งอยู่ในภาวะที่ไม่อาจให้ความยินยอมได้ และให้เจ้าหน้าที่ระงับการดำเนินคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะได้รับแจ้งตามวรรคสอง

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นพิจารณาดำเนินคดีต่อไป

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นยุติการดำเนินคดี และให้ถือว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

คำอธิบาย :

“ที่สาธารณะ” หมายถึง ที่ที่ถูกสงวนไว้ให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันตามสภาพแห่งที่นั้น ผู้ใดจะเข้ายึดครองหรือถือประโยชน์เฉพาะตนไม่ได้ตั้งนั้น การกระทำความผิดเกี่ยวกับการพักอาศัยในที่สาธารณะตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ดูว่าบุคคลผู้นั้นได้มีพฤติกรรมที่จะใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะผิดแปลกไปจากสภาพแห่งที่นั้นหรือไม่

ทั้งนี้ หากบุคคลดังกล่าวเป็นคนไร้ที่พึ่งและเห็นว่าสมควรได้รับการคุ้มครองเจ้าหน้าที่อาจส่งตัวคนไร้ที่พึ่งนั้นไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่งผู้นั้น เว้นแต่คนไร้ที่พึ่งอยู่ในภาวะที่ไม่อาจให้ความยินยอมได้ ให้เจ้าหน้าที่ที่จัดส่งตัวคนไร้ที่พึ่งนั้นลงลายมือชื่อเป็นผู้จัดส่งตามแบบที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกำหนด และระงับการดำเนินคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าคนไร้ที่พึ่งจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกรณีที่คนไร้ที่พึ่งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นยุติการดำเนินคดี และให้ถือว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าคนไร้ที่พึ่งผู้ใดเป็นบุคคลซึ่งมีกฎหมายเฉพาะให้การคุ้มครองอยู่แล้วให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นในเบื้องต้น แล้วจัดส่งคนไร้ที่พึ่งผู้นั้นไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ทั้งนี้ โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ของคนไร้ที่พึ่ง สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะดำเนินการรับตัวคนไร้ที่พึ่งผู้นั้นไว้ในความดูแลต่อไปก็ได้

คำอธิบาย :

ในกรณีที่ปรากฏว่าคนไร้ที่พึ่งผู้ใดเป็นบุคคลซึ่งมีกฎหมายเฉพาะให้การคุ้มครองอยู่แล้ว เช่น คนไร้ที่พึ่งเป็นเด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ จิตเวช หรือคนต่างด้าว ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นในเบื้องต้น เช่น การอำนวยความสะดวก ๔ ชั่วโมง การสอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้น ก่อนที่จะเป็นผู้ประสานส่งต่อไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นโดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ของคนไร้ที่พึ่ง ตามแต่ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ และภาวะความจำเป็นเร่งด่วนของคนไร้ที่พึ่งนั้น

มาตรา ๒๔ คนไร้ที่พึ่งซึ่งจะเข้าพักอาศัยในสถานที่ซึ่งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้ต้องจัดทำข้อตกลงเข้าร่วมการอบรมเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ การประกอบอาชีพ และการทำงาน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้คนไร้ที่พึ่งจัดทำข้อตกลงในการขอรับการคุ้มครองอื่นด้วยก็ได้

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งผู้ใดปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงร่วมกับคนไร้ที่พึ่งผู้นั้น ทั้งนี้ หากคนไร้ที่พึ่งยังคงปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงดังกล่าว สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจดัดให้มีการคุ้มครองบางประการแก่คนไร้ที่พึ่งผู้นั้นได้

คำอธิบาย :

คนไร้ที่พึ่งซึ่งจะเข้าพักอาศัยในสถานที่ซึ่งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้ ต้องจัดทำข้อตกลงเข้าร่วมการอบรมเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ การประกอบอาชีพ และการทำงาน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกำหนด ซึ่งอย่างน้อยอาจประกอบด้วยเรื่อง ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดระยะเวลาการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยเงื่อนไขการกำหนดระยะเวลาให้มีการพิจารณาตามความเหมาะสมเป็นรายกรณี

๒) ข้อปฏิบัติและหรือข้อห้ามปฏิบัติของคนไร้ที่พึ่ง ในระหว่างการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และมาตรการการดำเนินการกรณีฝ่าฝืน

๓) สิทธิที่คนไร้ที่พึ่งพึงมีพึงได้ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งผู้ใดปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงร่วมกับคนไร้ที่พึ่งผู้นั้น ทั้งนี้ หากคนไร้ที่พึ่งยังคงปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงดังกล่าว สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจดัดให้มีการคุ้มครองบางประการแก่คนไร้ที่พึ่งผู้นั้นได้ โดยให้เจ้าหน้าที่บันทึกเหตุแห่งการปฏิเสธการจัดทำข้อตกลง และระบุขอบเขตที่จะให้การคุ้มครองแก่คนไร้ที่พึ่งไว้ พร้อมเงื่อนไขที่จะใช้ในการดำเนินการโดยให้มีเจ้าหน้าที่ของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งลงลายมือชื่อเป็นพยานอย่างน้อยหนึ่งคนในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งอยู่ในภาวะที่ไม่อาจให้ความยินยอมในการจัดทำข้อตกลงได้ด้วยตนเองให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้การคุ้มครองตามที่เห็นสมควรโดยให้เจ้าหน้าที่บันทึกเหตุแห่งการที่คนไร้ที่พึ่งไม่อาจให้ความยินยอม และให้มีเจ้าหน้าที่ของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งลงลายมือชื่อเป็นพยานอย่างน้อยหนึ่งคน

มาตรา ๒๕ ในระหว่างการเข้าร่วมการฝึกอาชีพและการเริ่มต้นการประกอบอาชีพคนไร้ที่พึ่งอาจได้รับเงินช่วยเหลือในการยังชีพตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คำอธิบาย :

กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงินช่วยเหลือในการยังชีพแก่คนไร้ที่พึ่งในระหว่างการเข้าร่วมการฝึกอาชีพและการเริ่มต้นการประกอบอาชีพ เช่น การจัดจ้างวิทยากรหรือผู้ประกอบการในการส่งเสริม สนับสนุนการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับคนไร้ที่พึ่งการสนับสนุนเงินช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งให้สามารถเข้าถึงเข้าถึงปัจจัย ๔ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมถึงบริการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในสังคมทั้งภาครัฐและเอกชน

ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการ เงิน หรือด้านอื่น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการฯ กำหนด

มาตรา ๒๖ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือสถานที่ที่รับคนไร้ที่พึ่งไว้ทำงานต้องปกปิดข้อมูล ส่วนบุคคลของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

คำอธิบาย :

กำหนดให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือสถานที่ที่รับคนไร้ที่พึ่งไว้ทำงาน ต้องปกปิดข้อมูล ส่วนบุคคลของคนไร้ที่พึ่งเว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ได้รับการคุ้มครองหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อาจารย์เรียนต่อคณะกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนด

คำอธิบาย :

กำหนดให้คนไร้ที่พึ่งที่ไม่ได้รับการคุ้มครอง หรือได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมจากสถานคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่ง หรือ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อาจารย์เรียนต่อคณะกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่กระทบกระเทือนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งที่ดำเนินการตามกฎหมายอื่น หรือตามที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน หรือองค์กรภาคเอกชนอื่น ดำเนินการ คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งโดยวิธีการอื่น

คำอธิบาย :

บทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการดำเนินการ คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามกฎหมายอื่น หรือตามที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน หรือองค์กรภาคเอกชนอื่นที่ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งโดยวิธีการอื่น

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ให้สถานสงเคราะห์ในสังกัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ทำหน้าที่ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชั่วคราวเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบาย :

กฎหมายกำหนดให้ในกรณีที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สถาน สงเคราะห์ ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ทำหน้าที่ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอยู่ใน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชั่วคราวเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ดังนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงต้องเสนอชื่อสถานสงเคราะห์ที่ดำเนินการ คุ้มครอง คนไร้ที่พึ่งต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจัดตั้งเป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามกฎหมายฉบับนี้เป็นการ ถาวรต่อไป

PROTECTION OF HELPLESS PERSONS ACT,
B.E. 2557 (2014)

BHUMIBOL ADULYADEJ, REX.

Given on the 16th Day of December B.E. 2557;
Being the 69th Year of the Present Reign.

His Majesty King Bhumibol Adulyadej is graciously pleased to proclaim that:
Whereas it is expedient to have a law on protection of helpless persons.

Be it, therefore, enacted by the King, by and with the advice and consent of
the National Legislative Assembly, as follows:

Section 1. This Act is called the “Protection of Helpless Persons Act,
B.E. 2557 (2014)”.

Section 2. This Act shall come into force as from the day following the date
of its publication in the Government Gazette.¹

Section 3. In this Act:

“helpless person” means a person without a place to live and without
sufficient income for a living and shall include a person in a state of hardship and unable to
rely on other persons as specified and announced by the Committee;

“protection of helpless persons” means provision of social welfare, the
enhancement of physical and mental fitness, the medical treatment, the promotion of
education and occupation, the promotion and support for the creation of opportunity in the
society, the development of the quality of life, the support to the helpless person for the

* Translated by Mr. Seethi Leekchai and reviewed by Prof. Phijaisakdi Horayangkura
under contract for the Office of the Council of State of Thailand's Law for ASEAN project.
–Tentative Version– subject to final authorisation by the Office of the Council of State.

¹ Government Gazette, Volume 131, Part 83 a, Page 1, dated 23rd December B.E. 2557.

provision of employment and a place to live and the prevention of unfair discrimination against the helpless person;

“public interest organisation” means a private organisation certified for carrying out the provision of social welfare as specified by law on the promotion of the provision of social welfare;

“community welfare organisation” means a people organisation established with the aim for providing social welfare to members in the community or performing the duty of social welfare provision of the network of community welfare organisations, certified for the provision of social welfare as specified by law on the promotion of social welfare provision;

“State agency” means ministry, sub-ministry, department, or other government agencies under other names with equal status with department, provincial administration, local government agency, State enterprise established by Act or Royal Decree or other State agencies;

“Committee” means the Committee on Protection of Helpless Persons;

“Member” means a member of the Committee on Protection of Helpless Persons;

“Competent Official” means a government official appointed by the Minister for the execution of this Act;

“Minister” means the Minister having charge and control of the execution of this Act.

Section 4. The Minister of Social Development and Human Security shall have charge and control of the execution of this Act and shall have the power to appoint the Competent Officials for the execution of this Act.

CHAPTER I

COMMITTEE ON PROTECTION OF HELPLESS PERSONS

Section 5. There shall be a Committee on Protection of Helpless Persons consisting of the Minister of Social Development and Human Security as Chairperson, the Permanent Secretary of the Ministry of Social Development and Human Security as Vice-

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

Chairperson, the Permanent Secretary of the Ministry of Finance, the Permanent Secretary of the Ministry of Interior, the Permanent Secretary of the Ministry of Justice, the Permanent Secretary of the Ministry of Labour, the Permanent Secretary of the Ministry of Education, the Permanent Secretary of the Ministry of Public Health, the Director of the Bureau of the Budget, the Commissioner General of the Royal Thai Police and highly qualified members of not more than eleven appointed by the Minister.

The Director-General of the Department of Social Development and Welfare shall be Member and secretary and the Director-General of the Department of Social Development and Welfare shall appoint not more than two officials of the Department of Social Development and Welfare to be assistant secretaries.

Qualified Members appointed by the Minister under paragraph one shall be appointed from persons with knowledge and skill in the protection of helpless persons, social work, social development or social welfare provision who are not government officials holding permanent positions or receiving salaries, officers or employees of State agencies except teachers in governmental higher education institutions. Among them, two representatives of public interest organisations and two representatives of community welfare organisations shall be appointed.

Section 6. A qualified Member appointed by the Minister shall hold office for a term of two years each.

In the case where a qualified member vacates office upon the expiration of the term and a new qualified member has not yet been appointed, the qualified member vacating office upon the expiration of the term shall continue performing duty until the new appointed member assumes his or her duties but shall not be longer than ninety days as from the date that the term expires.

A qualified Member who vacates office upon the expiration of the term may be reappointed, but may not be appointed for more than two consecutive terms.

Section 7. In addition to vacating office at the expiration of term, a qualified Member vacates office upon:

- (1) death;
- (2) resignation;
- (3) being an incompetent or a quasi-incompetent person;

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

(4) being dismissed by the Minister due to negligence in the performance of duty or disgraceful behaviour or incapacity;

(5) having been sentenced by a final judgment to imprisonment except for an offence committed through negligence or a petty offence;

Section 8. In the case where a qualified Member vacates office before the expiration of the term, the Minister may appoint another person to replace the vacancy, and the person appointed to replace the vacated Member shall be in office for the unexpired term of office of the Member replaced.

In the case where there is an appointment of additional qualified Member while the qualified Members remain in office, the additional qualified Member shall be in office for the unexpired term of office of the qualified Members already appointed.

While there is no appointment of a qualified Member to replace the vacancy, the Committee shall consist of the remaining Members.

Section 9. The Committee shall have the following authorities:

(1) to propose policies and measures on protection of helpless persons to the Council of Ministers for considering and assigning the relevant State agency for implementation;

(2) to give an opinion to the Council of Ministers for the issuance or the improvement of law, Rules, Regulation or Ministerial Regulation in support of policies and measures related to the helpless person;

(3) to specify and announce types or characteristics of person in hardship or unable to rely on other persons in order to provide protection under this Act;

(4) to specify and announce rules on protection of helpless persons;

(5) to specify and announce the standard of operation of the helpless person protection institution;

(6) to specify and announce rules, procedures and conditions for the provision of support for public interest organisation, community welfare organisation, other private organisations, religious institution, the group of helpless persons or the group of persons for protection of helpless persons;

(7) to specify and announce rules and procedures of complaint under section 27;

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

(8) to promote the participation of State agency, public interest organisation, community welfare organisation and other private organisations to create the cooperation in the operation related to protection of helpless persons;

(9) to monitor, examine and evaluate the result of protection of helpless persons;

(10) to take other actions as specified by law to be the power and duty of the Committee or as assigned by the Council of Minister.

The policies and measures related to protection of helpless persons under (1) approved by the Council of Ministers, including the Notification under (3), (4), (5), (6) and (7), shall come into force after its publication in the Government Gazette.

Section 10. At a meeting of the Committee, the presence of not less than one-half of Members is required to constitute a quorum.

At any meeting if the Chairperson is absent or is unable to perform the duties, the Vice-Chairperson shall preside over the meeting. If both the Chairperson and the Vice-Chairperson are absent or are unable to perform the duties, the Members present shall elect one among themselves to preside over the meeting.

In performing the duties, if any Member has direct or indirect interest in the matter being considered by the Committee, such Member shall inform the meeting and the meeting shall consider if it is appropriate for such Member is to present in the meeting and passes a resolution in such matter according to the Rules specified by the Committee.

A resolution of the meeting shall be made by a majority of votes. In casting a vote, each Member shall have one vote. In case of an equality of votes, the presiding Member shall have an additional vote as the casting vote.

There shall be a meeting of the Committee not less than three times a year.

Section 11. The Committee shall have the power to appoint sub-committee to perform any duty as assigned by the Committee.

The provisions of section 10 shall be applied to the meeting of sub-committee *mutatis mutandis*.

Section 12. The Department of Social Development and Welfare shall serve as the secretariat of the Committee and shall have the following authorities:

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

(1) to be responsible for clerical work, meeting and other affairs related to the work of the Committee or the sub-committee, to gather information, study, research and to develop the work related to protection of helpless persons;

(2) to coordinate with State agency, public interest organisation, community welfare organisation and other private organisations to formulate policies and measures related to protection of helpless persons to be proposed to the Committee and to take action for the implementation of policies and measures related to protection of helpless persons;

(3) to disseminate information and details of policies and measures related to protection of helpless persons;

(4) to monitor, examine and evaluate the result of the implementation of policies and measures related to protection of helpless persons.

CHAPTER II

HELPLESS PERSON PROTECTION INSTITUTION

Section 13. In the case where the Ministry of Social Development and Human Security deems appropriate to establish the helpless person protection institution in any particular area or deems appropriate that any foster home providing protection to the helpless person to become the helpless person protection institution, a proposal shall be submitted to the Committee for considering announcement of the establishment of the helpless person protection institution.

The Notification of the establishment of the helpless person protection institution shall also specify the area that the protection will be provided.

The Department of Social Development and Welfare shall have a duty to be responsible for the operation of the helpless person protection institution.

Section 14. The helpless person protection institution shall have authorities in protecting the helpless person as follows:

(1) to survey and monitor the situation and the problem related to the helpless person in its responsible area;

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

(2) to search for the information related to the helpless person requesting protection or the helpless person transferred to the helpless person protection institution under section 20 or section 22 and to provide protection, including to admit the helpless person into the institution;

(3) to provide appropriate and sanitary shelter, food and clothing, to provide physical and psychological examination, training and occupational training, including to seek employment for the helpless person;

(4) to coordinate for the transfer of the helpless person to the responsible organisation in the case where there is a specific law for the protection of such type of helpless person;

(5) to give advice, suggest and assist the helpless person in terms of living, legal matter or other matters to enable the helpless person to live a normal life in the society like general people;

(6) to monitor, examine and evaluate the result of protection of helpless persons;

(7) to take other actions as specified by the Committee.

The operation of the helpless person protection institution shall comply with the standard specified by the Committee by also taking into consideration the promotion of the ability of the helpless person to live independently in the community and the participation in the expression of opinions of the helpless person.

Section 15. The Ministry of Social Development and Human Security shall support the local government agency, the public interest organisation, the community welfare organisation, other private organisations, the religious institution or the group of helpless persons to operate in the same manner of the helpless person protection institution or to participate in protection of helpless persons.

In the case where the operation of the organisations in paragraph one complies with the standard of operation specified by the Committee under section 14, the Ministry of Social Development and Human Security may consider providing financial or other supports to such organisations in accordance with rules, procedures and conditions specified by the Committee.

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

Section 16. The helpless person protection institution may organise a helpless person protection centre to provide protection to the helpless person and to serve as a network of helpless person protection institutions in the area or other helpless person protection institutions.

The helpless person protection centre shall have the following authorities:

(1) to survey and monitor the situation and the problem related to the helpless person;

(2) to search for the information related to the helpless person requesting protection or the helpless person transferred to the helpless person protection centre under section 20 or section 22 and to provide the initial protection to the helpless person, including admitting the helpless person into the centre;

(3) to coordinate for the transfer of the helpless person to the helpless person protection institution;

(4) to provide protection to the helpless person as assigned by the helpless person protection institution or as the helpless person protection centre deems appropriate.

The helpless person protection centre of the State agency shall take action in order that the protection of helpless persons can be accessed both during and outside official working hours.

Section 17. In the case where the State agency, the public interest organisation, the community welfare institution, other private organisations, religious institution, a group of helpless persons, or a group of persons organises an operation in the same manner of the helpless person protection centre, the Ministry of Social Development and Human Security may consider providing financial or other supports in accordance with rules, procedures, and conditions specified by the Committee.

Section 18. The provincial office of social development and human security, provincial social development centre or other State agencies specified by the Permanent Secretary of the Ministry of Social Development and Human Security shall be the helpless person protection centre.

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

CHAPTER III
PROTECTION OF HELPLESS PERSONS

Section 19. The helpless person is entitled to request protection from the helpless person protection institution or the helpless person protection centre.

Section 20. In the case where the competent official is informed of or encounters the helpless person, the competent official shall have a duty to give advice, suggest, assist and transfer the helpless person to the helpless person protection institution or the helpless person protection centre.

Section 21. The helpless person protection institution or the helpless person protection centre shall provide protection to the helpless person by taking into consideration the appropriateness of the situation and the problem of the helpless person in accordance with the rule specified by the Committee.

Section 22. In the case where any person is accused of committing an offence related to the living in public places under the law or the local ordinance, if an official under such law or local ordinance deems that such person meets the criteria of becoming the helpless person and deserves protection in the helpless person protection institution, the official shall transfer such helpless person to the helpless person protection institution or the helpless person protection centre with the consent of the helpless person, except in the case where the helpless person is in the state of inability to give consent, and the official shall temporarily withhold the legal action until being informed under paragraph two.

In the case where the helpless person does not comply with the conditions of the helpless person protection institution, the helpless person protection institution shall notify the official under the law or local ordinance for considering taking further legal action.

In the case where the helpless person complies with the conditions of the helpless person protection institution, the helpless person protection institution shall notify the official under the law or local ordinance to cease legal action and it shall be deemed

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

that the right to criminal prosecution has extinguished according to the Criminal Procedure Code.

Section 23. In the case where it appears that any helpless person is a person protected by specific law, the helpless person protection institution or the helpless person protection centre shall provide assistance as necessary in the initial stage and shall transfer such helpless person to the responsible organisation under the law with the consent of the helpless person. In case of necessity and appropriateness, for the benefit of the helpless person, the helpless person protection institution may continue admitting such helpless person into its care.

Section 24. The helpless person who will stay in a place provided by the helpless person protection centre shall enter into an agreement related to the participation in the training on physical and psychological condition rehabilitation, occupation and employment in accordance with rules specified by the helpless person protection institution.

The helpless person protection institution may also cause the helpless person to enter into an agreement in requesting for other protection as appropriate.

In the case where any helpless person refuses to enter into an agreement or violates the agreement, the helpless person protection institution shall arrange members of staff to solve the problem of the refusal to enter into an agreement or the violation of the agreement together with such helpless person. If the helpless person still refuses to enter into the agreement or violates the agreement, the helpless person protection institution may halt providing certain protection to such helpless person.

Section 25. While joining the occupational training and at the beginning of the employment, the helpless person may receive a subsistent allowance in accordance with the Rules specified by the Committee.

Section 26. The helpless person protection institution, the helpless person protection centre or the place employing the helpless person shall conceal personal information of the helpless person except for the disclosure as required by law.

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

Section 27. In the case where the helpless person does not receive protection or is inappropriately treated by the helpless person protection institution or the helpless person protection centre, a complaint may be filed to the Committee in accordance with rules and procedures specified by the Committee.

Section 28. Neither the protection of helpless persons under other laws nor the protection by other means as provided by the State agency, the public interest organisation, the community welfare organisation or other private organisations shall be affected by the provisions in this Chapter.

TRANSITORY PROVISION

Section 29. In the case where the helpless person protection institution has not yet been established under this Act, the foster home under the Ministry of Social Development and Human Security with a duty to provide protection to the helpless person on the date that this Act comes into force shall become a temporary helpless person protection institution for the execution of this Act.

Countersigned by:

General Prayut Chan-o-cha
Prime Minister

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/ COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.